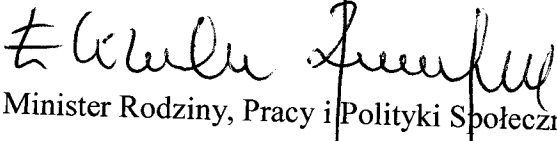

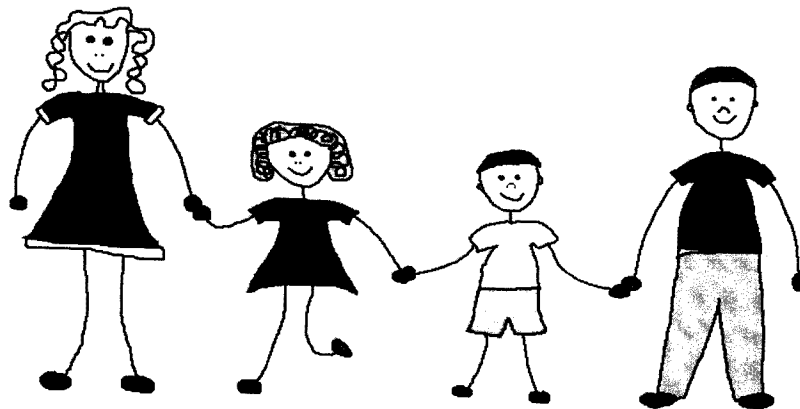
Ministerstwo
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Akceptuję

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Elżbieta Rafalska

**PROGRAM
ASYSTENT RODZINY
I
KOORDYNATOR
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2017**

Departament Polityki Rodzinnej

Podstawa prawna

Podstawą prawną „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”, zwanego dalej „Programem”, jest art. 247 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575, z późn. zm.) oraz art. 9 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860).

Założenia programu

Mając na względzie ogromną rolę jaką pełnią asystenci rodziny w systemie wspierania rodziny przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze, w związku z wejściem w życie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” i tym samym poszerzeniem obszaru działania asystenta rodziny poprzez przypisanie mu roli koordynatora w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin z dziećmi, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłasza konkurs na dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Celem Programu jest wspieranie jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego w rozwoju systemu wspierania rodzin, w tym zwiększenie dostępu do usług asystenta rodziny w gminie oraz do usług koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie. Ponadto założeniem Programu jest stymulowanie podejmowania przez samorządy terytorialne odpowiednich szczebli (gmin i powiatów) działań, które będą służyły wspieraniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, w celu zatrzymania w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub jak najszybszego powrotu do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, a także rozwój sieci koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w celu wspierania tempa procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Jednocześnie należy zauważyć, że ważnym elementem Programu staje się promowanie gmin i powiatów zapewniających odpowiednią stabilizację zatrudnienia i poczucie bezpieczeństwa zawodowego zarówno asystentom rodziny, jak i koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej.

Formy realizacji Programu

Program jest realizowany w następujących formach:

1. Dofinansowanie wynagrodzenia asystenta rodziny.
2. Dofinansowanie wynagrodzenia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Warunki dofinansowania w ramach Programu

1. Dofinansowaniu w ramach Programu mogą podlegać koszty wynagrodzenia asystentów rodziny (dotyczy to utworzonego stanowiska pracy, nie konkretnej osoby) do kwoty maksymalnie wynoszącej:

2100 zł brutto miesięcznie dla asystenta rodziny na etat, co stanowić powinno 67% kosztów wynagrodzenia brutto (podmiot wnioskujący o dofinansowanie winien zabezpieczyć dodatkowo finansowy udział własny w wysokości minimum 33%)

lub

1500 zł brutto miesięcznie dla asystenta rodziny w przypadku - równoważnej czasowo w stosunku do etatu - umowy-zlecenia, co stanowić powinno 50 % kosztów wynagrodzenia brutto (podmiot wnioskujący o dofinansowanie winien zabezpieczyć dodatkowo finansowy udział własny w wysokości minimum 50%)

2. Dofinansowaniu w ramach Programu mogą podlegać koszty wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (dotyczy to utworzonego stanowiska, nie konkretnej osoby) do kwoty maksymalnie wynoszącej:

2000 zł brutto miesięcznie dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej miesięcznie na etat, co stanowić powinno 67% kosztów wynagrodzenia brutto (podmiot wnioskujący o dofinansowanie winien zabezpieczyć dodatkowo finansowy udział własny w wysokości minimum 33%)

lub

1400 zł brutto miesięcznie dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w przypadku - równoważnej czasowo w stosunku do etatu - umowy-zlecenia, co stanowić powinno 50 % kosztów wynagrodzenia brutto (podmiot wnioskujący o dofinansowanie winien zabezpieczyć dodatkowo finansowy udział własny w wysokości minimum 50%)

3. Finansowy udział środków własnych jednostek samorządu terytorialnego winien wynieść odpowiedni udział procentowy wynagrodzenia brutto: w przypadku zatrudnienia na etat - minimum 33%, natomiast w przypadku równoważnej czasowo w stosunku do etatu - umowy-zlecenia - minimum 50%.
4. Nie podlegają dofinansowaniu koszty delegacji, dojazdu, koszty wyposażenia miejsca pracy.
5. W sytuacji złożenia przez jednostki samorządu terytorialnego zapotrzebowania na środki w kwocie przekraczającej kwotę zaplanowaną na Program przy ustalaniu ostatecznych kwot dotacji dla beneficjentów Programu minister właściwy ds. rodziny zastrzega sobie prawo do zastosowania dodatkowych kryteriów, w tym m.in. wskaźnika G/P (wskaźnik dochodów podatkowych na 2016 r.) oraz dofinansowania w pierwszej kolejności zatrudnienia powstałego na podstawie stosunku pracy.
6. Minister właściwy ds. rodziny, rozstrzygając o przyznaniu dotacji, bierze pod uwagę preferencje dla:
 - a) jednostek samorządu terytorialnego, które w roku 2016 zatrudniły asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – na podstawie stosunku pracy – asystenta rodziny na poziomie co najmniej 75% wszystkich zatrudnionych w ramach Programu asystentów w relacji do zatrudniania asystentów rodziny na umowę-zlecenie, a w odniesieniu do stanowiska koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na poziomie 100% wszystkich zatrudnionych koordynatorów. Jednostki te mają zagwarantowane dofinansowanie,
 - b) jednostek, które zatrudniają asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a zatrudnienie powstało w ramach etatów wyłącznie na podstawie stosunku pracy,
 - c) jednostek, które w 2017 r. utworzyły stanowiska asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, a zatrudnienie powstało zarówno w ramach etatów na podstawie stosunku pracy, jak i umów cywilno-prawnych lub wyłącznie umów cywilno-prawnych.
7. W ramach Programu kwalifikowane są koszty poniesione w 2017 r. (możliwa będzie refundacja kosztów poniesionych od stycznia 2017 r.).
8. Złożenie zapotrzebowania na dofinansowanie w ramach Programu nie jest równoznaczne z przyznaniem dotacji w zapotrzebowanej wysokości.
9. Jednostki samorządu terytorialnego, które w roku 2017 będą zatrudniały asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - na podstawie

stosunku pracy - na poziomie – 100% ogółu wszystkich zatrudnionych w gminie/ powiecie w ramach Programu asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, będą miały zagwarantowane dofinansowanie w ramach Programu planowanego w roku 2018. Przy czym minister właściwy do spraw rodziny zastrzega sobie możliwość uwzględnienia dodatkowych kryteriów w przypadku, gdy zgłaszane przez jednostki samorządu terytorialnego zapotrzebowanie przekroczy dostępne środki.

Zakładane efekty

Zakłada się, że w 2017 r. dzięki Programowi nastąpi:

1. Zintensyfikowanie działań wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, efektem czego będzie zmniejszanie liczby dzieci umieszczanych poza rodziną naturalną, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – jak najszybszy ich powrót do rodziny biologicznej.
2. Skoordinowanie wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także rodzin z dziećmi, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
3. Wzmocnienie kompetencji i jakości systemu wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów poprzez zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Wzmocnienie stabilności zatrudnienia asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (wzrost poziomu wynagrodzenia i zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę).

Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Programu są:

1. Środki zaplanowane w ustawie budżetowej na 2017 r. w rezerwie celowej poz. 53 – *Środki na finansowanie lub dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym na prowadzenie ośrodków adopcyjnych oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej)*. W ramach tej rezerwy zabezpieczono kwotę do 50 mln zł,

w tym do 1% tej kwoty Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej może przeznaczyć na obsługę Programu.

2. Środki Funduszu Pracy w kwocie do 70 mln zł ujęte w planie finansowym Funduszu Pracy na 2017 r. na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (załącznik nr 13 do ustawy budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r., Dz. U. z 2017 r. poz. 108).

Dysponentem środków budżetowych na Program są Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Minister Rozwoju i Finansów, a po dokonaniu podziału na poszczególne województwa dysponentami będą wojewodowie, którzy przekażą środki finansowe gminom i powiatom, na podstawie umów w sprawie dofinansowania zadań własnych gminy/ powiatu.

Adresaci Programu

Program jest adresowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach Programu ze środków finansowych korzystać mogą również podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej realizują zadanie pracy z rodziną lub organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na zlecenie samorządu.

Realizatorzy Programu oraz ich zadania

Realizacja zadań Programu będzie prowadzona na trzech szczeblach:

I. Szczebel centralny – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

1. Przygotowanie Programu.
2. Przygotowanie wzorów: zapotrzebowań dla gmin i powiatów, zbiorczego zestawienia z województwa, wytycznych do umowy z gminą/powiatem, sprawozdań dla gmin i powiatów, sprawozdania dla wojewodów z realizacji Programu (wzory stanowią załączniki do Programu).
3. Minister właściwy ds. rodziny dokona podziału zaplanowanej kwoty dotacji w ramach rezerwy celowej budżetu państwa oraz środków Funduszu Pracy dla gmin i w ramach rezerwy celowej budżetu państwa dla powiatów, z uwzględnieniem

- zapotrzebowania przekazanego przez wojewodów (wzór w załączeniu - załącznik nr 2) oraz kryteriów wskazanych w Warunkach dofinansowania w ramach Programu
- MRPiPS wskaże w ramach podziału środków kwoty konieczne do wnioskowania przez wojewodów w ramach rezerwy celowej budżetu państwa oraz środków Funduszu Pracy.
 - Złożenie wniosku do Ministra Rozwoju i Finansów w celu rozdysponowania środków z rezerwy celowej budżetu państwa do budżetów wojewodów odpowiednio do ostatecznego wyboru ofert.
 - Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy.
 - Analiza sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu.
 - Sporządzenie sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu.
 - Ocena realizacji zadań finansowanych z Programu na podstawie sprawozdań przesyłanych przez wojewodów.

II. Szczebel wojewódzki – Wojewoda:

- Zebranie zapotrzebowania na środki od gmin i powiatów na zadania wskazane w Programie, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Programu.
- Ocena pod względem formalnym i merytorycznym złożonych przez gminy i powiaty zapotrzebowań.
- Udzielanie informacji o zasadach Programu, a także interpretacja zapisów Programu.
- Przekazanie do MRPiPS zbiorczego zestawienia z województwa podmiotów, które zgłosiły zapotrzebowanie na dofinansowanie wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Programu.
- Przygotowanie dokumentacji dla jednostek, w tym: wzoru umowy sporządzonego na podstawie opracowanych przez MRPiPS wytycznych i wzoru sprawozdania dla gmin i powiatów (dokumenty stanowią załączniki nr 3 i 4 do Programu).
- Zawieranie umów z jednostkami, których zapotrzebowania zostały zakwalifikowane do otrzymania dotacji i środków Funduszu Pracy.
- Wystąpienie wraz z MRPiPS do Ministerstwa Finansów o środki budżetowe zgodnie z ostatecznym wyborem ofert w odniesieniu do rezerwy celowej budżetu państwa.
- Wystąpienie do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o środki Funduszu Pracy.
- Przekazanie środków jednostkom samorządu terytorialnego.

10. Analiza przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego sprawozdań z realizacji Programu.
11. Rozliczenie dotacji i środków Funduszu Pracy.
12. Przekazanie do MRPiPS wojewódzkiego sprawozdania z realizacji Programu wg. wzoru, stanowiącego załącznik do Programu (załącznik nr 5).
13. Kontrola realizacji Programu.

III. Szczebel lokalny – jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego lub powiatowego:

1. Złożenie zapotrzebowania do wojewodów, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Programu.
2. Realizacja zadań zgodnie z podpisanymi umowami.
3. Rozliczenie dotacji i środków Funduszu Pracy.
4. Przekazanie do wojewody sprawozdania z realizacji zadania dotowanego z Programu, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do Programu.

Warunki i zasady realizacji Programu

Przyznawanie dotacji oraz środków Funduszu Pracy odbywać się będzie w trybie zbierania zapotrzebowania od jednostek samorządu terytorialnego na określone w Programie zadania.

Nadzór nad realizacją Programu

1. Po zakończeniu realizacji zadania finansowanego z Programu, gmina/powiat przekazuje wojewodzie sprawozdanie z jego realizacji.
2. W trakcie realizacji zadania finansowanego z Programu oraz po jego zakończeniu, wojewoda udzielający dotacji może przeprowadzić kontrolę realizacji zadania, zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wydatkowaniu środków budżetowych.
3. Minister właściwy ds. rodziny po zakończeniu realizacji Programu dokona oceny wykonania zadania przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań przesłanych przez wojewodów pod kątem efektywności Programu.

Załączniki do programu:

1. Wzór zapotrzebowania dla gmin i powiatów
2. Wzór zbiorczego zestawienia z województwa
3. Wytyczne do umowy
4. Wzór sprawozdania dla gmin i powiatów z realizacji Programu.
5. Wzór zbiorczego sprawozdania wojewódzkiego.
6. Wzór wniosku – wystąpienia wojewody do MRPiPS o środki z FP.